

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

Gaswinning en de gasector in de energietransitie

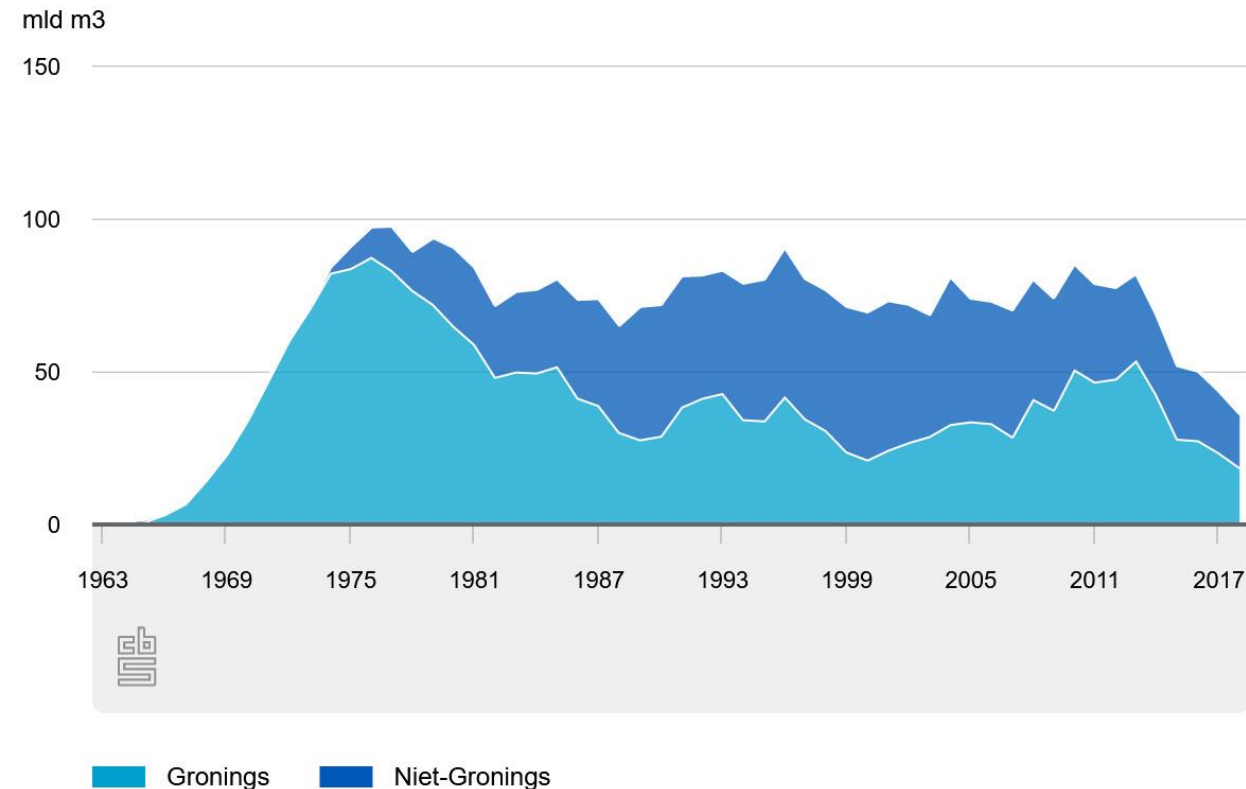
Sandor Gaastra, DG Klimaat en Energie
Ministerie van Economische Zaken en
Klimaat

Gas in de Nederlandse energievoorziening

- Een unieke situatie; hoog gasverbruik en productie → andere uitgangssituatie dan buurlanden
- Problematisch gaswinning in Groningen en klimaatdoelen → verminderen van gasproductie en -verbruik → grote verandering t.o.v. huidige energiesysteem
- Aardgas afgelopen decennia bijna een vanzelfsprekendheid.

Gaswinning in Nederland

Bron: CBS, NAM

De energietransitie in Nederland

- › Ambitieuus klimaatdoel kabinet: reductie van 49% broeikasgasemissies in 2030 ten opzichte van 1990.
- › Om in 2050 de economie vrijwel volledig te decarboniseren is het noodzakelijk om aan te sturen op productie en vraag
 - **Productie:** In 2030 70% van de elektriciteitsproductie uit duurzame bronnen
 - **Vraag:** In 2030 eerste 1,5 miljoen bestaande woningen verduurzaamd, alleen nog elektronische personen auto's (nieuw) te koop.
 - Energievraag **energie-intensieve industrie** vormt grote uitdaging: innovatie en tussenoplossingen nodig (o.a. CCS/blauwe waterstof).
 - Permanente aandacht nodig voor **energiebesparing** producent en consument: minder vrijblijvendheid

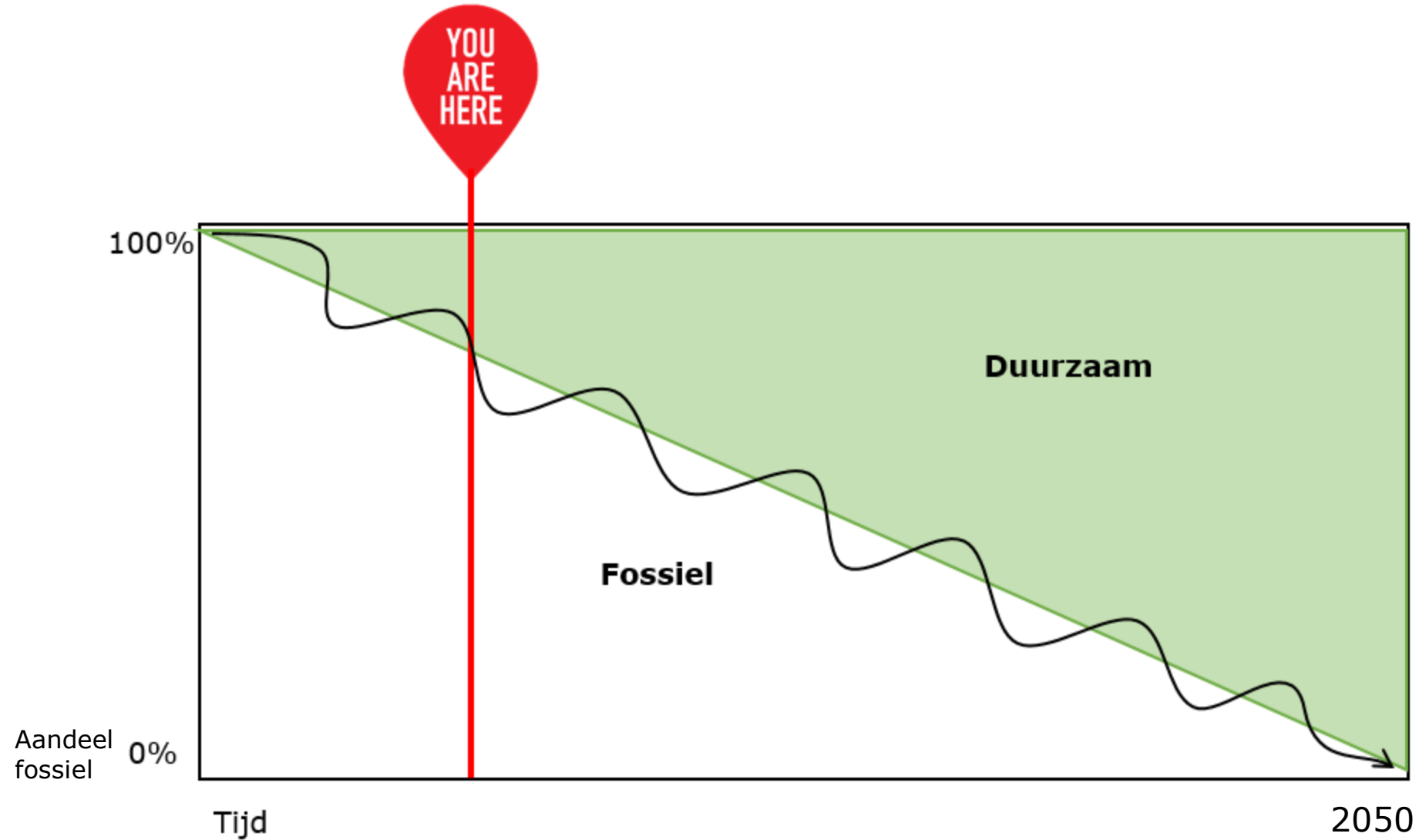
Aardgas in de energietransitie in Nederland

- › Tegelijkertijd nemen we de tijd voor energietransitie: huishoudens en bedrijven hoeven en kunnen niet van vandaag-op-morgen het aardgas af.
 - Hoge gasvraag wordt teruggebracht, beginnen waar dit het beste en snelste kan
 - Dit betekent: ook op lange termijn zullen we nog gas gebruiken
- › Aardgas uit eigen bodem heeft voorkeur, zolang dit veilig is voor bewoners en omgeving: beter voor klimaat, economie en leveringszekerheid.

Schematische weergave transitie fossiel naar duurzaam

(versimpelde weergave)

Gaswinning in Nederland

- › Kleine velden: in fase van gestage afbouw nog steeds voldoende perspectief voor een veilig gaswinning onder een aantal voorwaarden:
 - Gebiedsrestricties: geen nieuwe opsporingsvergunningen op land, beperkingen Waddengebied
 - Minimalisering van risico's
 - Adequate schadeafhandeling: Toegezegde landelijke aanpak afhandeling mijnbouwschade wordt ontwikkeld
 - Betere betrokkenheid omgeving: o.a. wijziging Mijnbouwwet → adviesrecht decentrale overheden; pilot Ternaart; pilot informatievoorziening
 - Investeringsklimaat op peil, wetsvoorstel voor wijziging Mijnbouwwet: Voorziet mogelijkheid tot ontheffing verwijderingsplicht i.v.m. hergebruik offshore + generalisering en verhoging investeringsaftrek naar 40% offshore

Gassector in Nederland op de lange termijn: meer dan aardgas (I)

- › Verwachting tot 2050 nog aardgas nodig in NL
- › Mogelijk bredere rol gassector: groen gas, waterstof, CCS
- › Duurzame gasvormige brandstoffen onmisbaar voor volledige duurzame energievoorziening en economie
- › Toekomst: elektriciteit > duurzaam gas. Waterstof is brug tussen elektriciteit en gas. Essentieel voor grootschalige opslag en transport
- › Sector kan meedenken en investeren in energievoorziening van de toekomst.

Gassector in Nederland op de lange termijn: meer dan aardgas (II)

- › Klimaatakkoord: Ambitieuze afspraken over waterstof
- › Overleg met de sector over toekomst: marktordening, rol netbeheerders, hergebruik van platforms Noordzee en toepassing waterstof in gebouwde omgeving.
- › Noordzee belangrijke rol toekomstige energievoorziening:
 - Windenergie, CCS, aardgas raken elkaar
 - Ontwikkeling, productie, hergebruik of verwijdering
 - Daarom outlook van de energieontwikkelingen op de Noordzee → systeemintegratie
 - Ook op internationaal niveau: Werken aan geïntegreerde NW Europese markt en afstemming aanpak, regulering, normering en standaardisering

Gassector in NL op de lange termijn: Samenwerking

- › Samenwerking steeds belangrijker:
 - Nu: Ontmantelen en verwijderen van infrastructuur
 - Toekomst: innovatief en cross-sectoraal, bijvoorbeeld waterstof offshore en zon onshore

- › Verschillende belangen en vraagstukken raken elkaar in toenemende mate:
- › integrale aanpak nodig: Noordzeeakkoord

- › Verbinding met de samenleving zoeken is noodzakelijk *voor license to operate*
 - Overheid: Duidelijke regels, mijnbouwwet, inspraak.
 - Sector: Verantwoorde operator met oog voor maatschappelijke kant

Gassector in NL op de lange termijn: Innovatief, geloofwaardig en lokaal

- › Gassector speelt belangrijke rol in energievoorziening van de toekomst: belang van kennis en techniek
- › Dit vraagt dan wel van de gassector dat deze rol wordt opgepakt:
 - **gezamenlijk** door de verschillende partijen in de sector
 - met stevige inzet op **innovatie**
 - in **verbinding** met de samenleving en omgeving
 - **transparant** in de communicatie
 - **geloofwaardig**; doen wat je zegt, en zeggen wat je doet

Gassector in NL op de lange termijn: Een voorspelbare overheid

- › Voorspelbare en voorspoedige vergunningverlening
- › Goed en voorspelbaar ondernemersklimaat
- › Aankaarten en wegnemen van (juridische) hobbels voor hergebruik